

JAARVERSLAG 2017 HEEMKUNDIGE VERENIGING NUWENSPETE

BESTUUR

Het bestuur heeft ook dit jaar zorg gedragen met een invulling van de periodieke lezingen op de verenigingsavonden. Ook dit jaar werd met succes een avond belegd in Vierhouten. Ten opzichte van het jaar 2016 deden er zich geen bijzonderheden voor. Het is het bestuur gelukt een opvolger voor de aftredende secretaris te vinden. Zie hiervoor de agenda van deze jaarvergadering. Eind december bereikte ons het bericht dat de heer Douwe Osinga was overleden. Hij stond aan de wieg van Nuwenspete en was jaren lid van het bestuur waarin hij een grote inbreng had.

WERKGROEP ARCHIEF & GENEALOGIE

De activiteiten op het gebied van archiefonderzoek en genealogie zijn in 2017 nauwelijks veranderd ten opzichte van die van 2016. Actief zijn nog steeds de Nuwenspete-leden: Wim en Willy Bonestroo, Jaap van Eijck, Nel van der Slot, Jan Noordmans, Cora Molenkamp-Rutten en Jan Oosterhof.

Het afgelopen jaar hebben Wim Bonestroo en Jaap van Eijck alle graven gelegen op de Algemene begraafplaats Nunspeet-Oost Eperweg 51 gefotografeerd en verwerkt in het genealogieprogramma Geneaal. Het fotograferen van het gehele Begraafregister van de Begraafplaats Eperweg 51 is ook afgerond. Het komende jaar zal er aan gewerkt worden om wat makkelijker inzage te krijgen waar familie of bekenden begraven liggen. Dit register bestaat uit zo'n 2000 kaarten verdeeld over de klassen I, II en III. Vanaf 1983 wordt het indelen in klassen niet meer gehanteerd. Ook dit begraafregister wordt verwerkt in genoemd genealogie programma.

Met streekarchivaris de heer Hajo de Roo en archiefmedewerker mevrouw Els van Nieuwenhuijzen is het prettig om mee samen te werken. Meldt u zich op het Streekarchivariaat als u nog een dagdeeltje in de week vrij heeft om op het archief vrijwilligerswerk te verrichten.

Jaap van Eijck

WERKGROEP NUNSPEET OP FOTO, FILM EN DIA

Het beschrijven en scannen van de ruim 22.000 foto's zit er op. De volgende fase gaat binnenkort in nl. het nazien en controleren van de teksten die bij de beelden horen.

Zo af en toe worden er nog wel nieuwe foto's aangeboden die gelijk kunnen worden verwerkt. Het afgelopen jaar zijn er vele foto's van de gemeente Nunspeet als die van Nuwenspete op de Beeldbank van het Streekarchivariaat gezet.

Jaap van Eijck

COLLECTIE HISTORISCHE VOORWERPEN NUWENSPETE

Het afgelopen jaar zijn de historische objecten die in Elspeet nog opgeslagen waren van de hand gedaan. De kleinere objecten liggen in het Rode Kruisgebouw aan de Elburgerweg. Tijdens de Eibertjesdag 2017 is een begin gemaakt om deze wat kleinere gebruiksvoorwerpen via een kraam te koop aan te bieden. Een commissie bestaande uit enkele bestuursleden gaat bekijken hoe we hier verder mee moeten.

Jaap van Eijck

NOORDERHEIDE

Ook dit jaar zijn we nog steeds druk bezig geweest met het groot onderhoud van de waterwerken van Van Beuningen, gelegen op de Noorderheide. Vele uurtjes hebben we besteed aan het verwijderen van blad, gras en onkruid langs de 3,5 km lange Beek. De vele scheuren in de bodem van de Beek blijft voor ons een probleem. Wij blijven zoeken naar een oplossing hiervoor.

Het herstel metselwerk aan de randjes van de Beek is ook een van de terugkerende werkzaamheden. We hebben nu al geruime tijd een vast ploegje aan het werk nl: Cees en Jaap van Eijck, Jan Wansink, Karel van den Braak, Egbert Benjamins, Peter Menting, Gerrit Middelbeek en Marja Otter.

In november 2016 is een begin gemaakt om de lekkages in vijver de Wildakker te dichten. Het nodige gereedschap is door sponsors geleverd. Het afgelopen jaar hebben we dit werk afgerond en zijn alle scheuren en gaten, al of niet met bekisting, met beton gedicht.

De berken en dennen in de buurt van de waterwerken zijn geen lang leven beschoren, geregeld worden zij getrokken, geknipt, gezaagd of met de spade verwijderd.

Doordat De Beek minstens 2x per jaar geveegd dient te worden is de wens ontstaan om dan gebruik te maken van een bladblazer. Nog steeds maken wij gebruik van een bladblazer die ons door Hoveniersbedrijf Stip aan ons ter beschikking wordt gesteld. Een aantal malen per jaar kunnen wij gebruik maken van zijn diensten.

Op dit moment (december 2017) zijn de werkzaamheden bij de oude waterput afgerond. Het boordetachment van 101 Geniebataljon heeft daar voor ons een nieuwe bron geboord. Deze is 70 meter diep en het opgepompte water kan door ons richting Tonnetjesdel of richting villa Noorderheide gestuurd worden. De kosten zijn gedekt door sponsorgeld.

Een aantal zaterdagochtenden hebben wij de St. Behoud Dierenwereld Veluwe geholpen om de Noorderheide te vrijwaren van opslag (berk en den).

<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide> en
<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide2> en
<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide3> en
<https://sites.google.com/site/piramidesnoorderheide4>

Jaap van Eijck

BIBLIOTHEEK

Na reorganisatie hebben we de navolgende rubrieken in de kast staan: Gemeente Nunspeet (bestaande uit het grondgebied van Elspeet, Hulshorst, Nunspeet en Vierhouten), De Veluwe, Genealogie, Archeologie, Atlassen, Streektaal, Folklore en Klederdracht.

We zoeken nog steeds vrijwilligers die de inhoud van de archiefkast van Nuwenspete willen digitaliseren.

Jaap van Eijck

ARCHEOLOGIE

Momenteel bestaat onze werkgroep uit 7 personen. 2017 heeft vooral in het teken gestaan om bekend en behendig te worden met de Algemene Hoogte Kaart van Nederland. Het was de bedoeling om deze kaarten te leren lezen en items (grafheuvels/karrensporen) te ontdekken. De Hervormde gemeente is begonnen met nieuwbouw aan de Dorpskerk. De bouw moest drie weken worden stilgelegd vanwege archeologisch onderzoek. Er werden onder andere paalsporen, stukken aardewerk, brons en legio boten gevonden. Tevens werden er twee skeletten ontdekt welke dieper lagen dan de rest. Deze zijn dan ook opgestuurd voor een C-14 onderzoek om de ouderdom te achterhalen. Momenteel, tijdens dit schrijven is er nog geen uitsluitsel bekend.

Tevens zijn wij als groep benaderd om het onderhoud van de grafheuvels in de Gemeente Nunspeet op ons te nemen. Samen met Erfgoed Beheer en de Gemeente Nunspeet is hierover gesproken en wij zijn nu bezig om een grotere groep te formeren om het te gaan uitvoeren. De bedoeling is om 7 á 8 zaterdagmiddagen in de periode september/april de grafheuvels te ontdoen van o.a. bramenstruiken en jonge beplanting. In een later stadium is de bedoeling om ook nog niet ontdekte grafheuvels in kaart te gaan brengen. Voor komend jaar zullen de grafheuvels hoog op de agenda staan maar we zullen zeker proberen om de groep uit te breiden en nog meer kennis op te doen d.m.v. lezingen. Tevens blijft staan het feit dat we gezamenlijk onze bezittingen/voorraad goed gaan bekijken.

Eric Velner

ELSPETE

Klederdrachtgroep: Deze groep heeft het achterliggende jaar weer een aantal optredens gegeven in verschillende plaatsen in ons land.

Dialectgroep: Deze groep heeft niet zoveel vorderingen geboekt met het afmaken van het woordenboek. Veel tijd is dit jaar ook gestoken in het museum van Elspeet. Het komende jaar wil men de draad weer oppakken om dit woordenboek te voltooien.

Foto- en kaartmateriaal: Ook deze groep heeft weinig vorderingen gemaakt, want ook veel van hun beschikbare tijd werd in het museum gestoken. Ook dit jaar werd er weer een presentatieavond gehouden, die vrij goed werd bezocht.

Henk de Bruin

FOLKLORE EN KLEDERDRACHT

Het afgelopen jaar is de grootste werkgroep van onze vereniging weer bijzonder actief geweest. Eibertjesdag, de Boerenlanddag en ook de optredens buiten Nunspeet waren een groot succes. Er werd dit jaar 16 keer acte de présence gegeven. Op de meeste buitenevenementen hadden we toch wel mooi weer. Vooral de vakantiemaanden juli en augustus waren ook dit jaar weer het drukst voor onze showgroep, maar al onze leden doen het nog steeds met groot plezier. Verder was en is de groep nog steeds druk met het opschonen, ontzamen, onderhouden van de collectie. Schenkingen blijven ook nog steeds bij ons binnenkomen, dus ook de bevolking denkt nog goed aan ons.

Jan Plender

OUDSCHRIFT

De werkgroep Oudschrift bestaat uit zes actieve leden. De werkgroep komt als regel één maal in de drie weken bijeen in het Rode Kruisgebouw. De werkgroep heeft zich ook in het afgelopen bezig gehouden met het omzetten van het Oud Rechterlijk Archief (ORA) van het kerspel Nunspeet en de buurschappen Hulshorst, Hoophuizen, Westeinde, De Vree, 't Hul en Oosteinde. Het kerspel Elspeet en de buurschap Vierhouten zijn reeds omgezet door een werkgroep in Barneveld (was voor de Franse tijd onderdeel van het schoutambt Barneveld). De werkgroep heeft veel ervaring opgedaan met het taalgebruik in de notariële aktes uit de 18de eeuw. Begin 2018 zijn alle aktes uit de periode 1766-1776 omgezet. De werkgroep gaat vanaf begin 2018 aan de slag met het oudste deel van het ORA dat dateert uit de 17de eeuw. Dat is wederom een uitdaging om de middelnederlandse teksten om te zetten in een leesbaar schrift. Alle resultaten van de werkgroep worden opgenomen op de website van het Streekarchivariaat NW Veluwe.

Peter Veen

BRUINE ENK

Na enige jaren voorbereiding werd er op 25 oktober j.l. een monument ter nagedachtenis van de naar de vernietigingskampen afgevoerde joodse mannen onthuld. De onthulling werd door burgemeester Van de Weerd en de opperrabbijn Jacobs. Veel dank gaat uit naar de bereden politie. Geheel belangeloos stelde zij hun kantine ter beschikking om de genodigden te ontvangen. De school 'De Bron' heeft zich bereid verklaard het monument te adopteren.

Ad Sulman

STREEKTAAL

De werkgroep streektaal bestaat uit 7 leden. De werkgroep is in 2017 opgetreden bij de Christen vrouw te Epe op 22 maart 2017. De belangstelling voor deze avond was groot en de aanwezigen genoten van de voordrachten die in dialect werden gehouden. De werkgroep is in 2017 enkele keren bijeen geweest. Er is een proef-opname gemaakt van enkele verhalen op een geluidsdrager. Het plan is om dat de komende jaren verder uit te bouwen. Krijn Polinder was namens de werkgroep lid van het bestuur van Nuwenspete.

Peter Veen

WERELDOORLOG I

Regelmatig komen er verzoeken uit België om informatie over familieleden die tussen 1914 en 1918 in het Vluchtoord in Nunspeet verbleven. In samenwerking met het Streekarchivariaat wordt zo veel mogelijk aan de verzoeken voldaan. Daarnaast zijn er vragen over het Vluchtoord en het leven van de vluchtelingen. Ook deze vragen worden beantwoord. Doordat er een nauwe samenwerking bestaat

tussen de historische verenigingen van Eden en Uden lukt het in haast alle gevallen de juiste informatie te verschaffen. Afgelopen jaar heeft een groep Belgen een bezoek aan Nunspeet gebracht om de begraafplaats te bezoeken. Wij hebben voor hen een lezing over het Vluchtoord verzorgd.

Ad Sulman

CULTUURHISTORISCHE WERKGROEP

Nuwenspete heeft samen met vertegenwoordigers van het Noord-Veluwsmuseum en het Streekarchivariaat een werkgroep gevormd om de activiteiten rond de Nunspeetse geschiedenis op elkaar af te stemmen en plannen te smeden om in gezamenlijkheid uit te voeren. Afgelopen jaar heeft dit o.m. geresulteerd in een tentoonstelling over Molijn en zijn verffabriek en een lezing in het kader van de maand van de geschiedenis.

Ad Sulman